

Mare de Déu del Carme de Periques

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Periques
Emplaçament Ctra. C-16, sortida poc abans del km 83. A la rotonda cal prendre camí en direcció sud uns 150 m

Coordenades:

Latitud: 41.97745
Longitud: 1.88541
UTM Est (X): 407659
UTM Nord (Y): 4647873

Classificació

Número de fitxa 08175 - 215
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Romànic Modern Medieval
Segle XI-XVIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Església consolidada, teulada restaurada i pintura interior.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL 09
Número inventari si, IPA 3648
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.:08174A001000420000HO
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Descripció

Petita capella d'origen romànic situada al costat de la casa de Periques. És d'una sola nau amb absis semicircular. Es tracta d'una edificació senzilla amb murs fets amb carreus de tamany mitjà disposats en filades. La façana davantera té un portal de mig punt adovellat i, al damunt, un petit òcul i un campanar d'espadanya. L'absis té un petit finestral amb arc de mig punt. L'església era inicialment un edifici de tres naus capçades per tres absis semicirculars, el central més alt i ample que els laterals, dibuixant una planta basilical característica del primer Romànic, més llarga que la capella actual. En els murs laterals encara és visible la marca dels arcs que originàriament marcaven el pas a les naus laterals. Aquesta construcció va enderrocar-se parcialment en època moderna per construir-hi la nova capella. L'interior de la nau és cobert amb volta de canó.

Les excavacions arqueològiques realitzades l'any 1990 han permès recuperar les primeres filades dels absis laterals, del mur de ponent (a l'altre costat del camí) i també s'hi va trobar una petita necròpolis (a l'entorn i sobretot a l'exterior de la capçalera) i unes sitges.

Història

Des de l'any 1026 es tenen notícies d'aquesta església, que aleshores era advocada a Sant Julià de Puig-reig. Fou seu d'una petita comunitat benedictina que va obtenir la protecció dels vescomtes del Berguedà però que no s'allargà després dels primers anys del segle XII. Aleshores l'església esdevingué parroquial. L'any 1247 el bisbe d'Urgell va cedir el patrimoni de l'antiga comunitat de Sant Julià a Pere de Berga. Fins al segle XIV va ser coneguda amb el nom de Sant Julià de Puig-reig o de la Garriga. A finals del segle XIII en aquest lloc els Templers iniciaren la construcció d'una granja-convent. La dissolució de l'orde, a inicis del segle XIV, va impedir que la construcció es pogués acabar totalment i funcionés com a centre agrícola i ramader de la Comanda de Puig-reig. Sota el domini dels Hospitalers fou residència temporal dels membres de l'orde i, al segle XVII, ja funcionava com a masia. En època moderna es construí la nova capella, aprofitant vestigis de l'església romànica, i se'n va mantenir l'advocació. A començaments del segle XX la capella es dedicà a la Mare de Déu del Carme. Actualment s'hi diu missa un cop a l'any.

Bibliografia

- SERRA, Rosa. Aproximació a la historia de Puig-reig, Manresa 1982
- VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- SERRA, R. I VIGUE,J. (1985). Catalunya Romànica. XII.El Berguedà, Fundació Enciclopèdia Catalana.
- AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg del patrimoni arquitectònic, històric i artístic. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa b.10
- GALERA, S., OLLER, J., RIERA, M.A. , SERRA, R. (1986). Els Hospitalers al Berguedà a l'època moderna, L'EROL núm, 15.
- SERRA, R. I VILADES, R. (1989). "L'església i la casa de Periques", Ajuntament de Puig-reig.
- VILADÉS, R. (1986). "El Mas Periques de Puig-reig: probable esdifici dels Ordes Militars (arquitectura)", a L'EROL 15, Berga 1986, p.28-30

